

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În temeiul articolului 73 din Constituția Republicii Moldova și articolului 47 din Regulamentul Parlamentului se înaintează spre examinare Parlamentului, cu titlul de inițiativă legislativă, proiectul de Hotărâre privind raportul Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesionării proprietății publice începând cu anul 2013 asupra evaluării modului de pregătire și desfășurare a procesului de privatizare a 5076982 acțiuni ordinare nominative proprietate publică a statului emise de S.A. "Tutun - CTC"

Deputați în Parlament:

Igor Munteanu

Burduga Petru

Radu Merian

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr.	<u>10</u>
"dt"	<u>01</u> 20 <u>20</u>
Ora	

HOTĂRÎRE

privind raportul Comisiei de anchetă pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesiunii proprietății publice începând cu anul 2013 asupra evaluării modului de pregătire și desfășurare a procesului de privatizare a 5076982 acțiuni ordinare nominative proprietate publică a statului emise de S.A. "Tutun - CTC"

Parlamentul adoptă prezenta hotărîre.

Art.1. – Se ia act de raportul și concluziile Comisiei de anchetă pentru evaluarea modului de pregătire și desfășurare a procesului de privatizare a 5076982 acțiuni ordinare nominative proprietate publică a statului emise de S.A. "Tutun - CTC"

Art.2. – Guvernul:

- a) Va revizui cadrul normativ existent în domeniul privatizării proprietății publice, în contextul recomandărilor expuse în Raportul Comisiei de anchetă și va prezenta propuneri de modificare a legislației.
- b) Va examina **oportunitatea de reziliere a contractului** de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului în SA „Tutun - CTC” la concurs comercial din 11 ianuarie 2019.

Art.3. – Procuratura Generală și Centrul Național Anticorupție vor investiga acțiunile și inacțiunile funcționarilor publici implicați, care au reprezentat statul în administrarea SA „Tutun - CTC” și care, prin acțiune, ori inacțiune, au admis la rezultate nesatisfăcătoare activitatea întreprinderii, au dus la deprecierea valorii întreprinderii și au admis efectuarea unor cheltuieli exagerate (achitarea remunerărilor neîntemeiate).

Art.4. – În termen de 2 luni, Guvernul, Procuratura Generală și Centrul Național Anticorupție vor raporta Parlamentului despre executarea recomandărilor Comisiei de anchetă.

Art.5. – Prezenta hotărîre intră în vigoare la data publicării.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

Comisia de anchetă

pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesiunii proprietății publice (2013-2019)

RAPORT DE EVALUARE

A MODULUI DE PREGĂTIRE ȘI DESFĂȘURARE A CONCURSULUI COMERCIAL DE ÎNSTRĂINARE A ACȚIUNILOR DEȚINUTE DE STAT ÎN "TUTUN CTC" S.A.

Comisia de anchetă parlamentară N.51 pentru analiza modului de organizare și desfășurare a privatizării și concesiunii proprietății publice (2013-2019) a fost înființată prin Hotărârea Parlamentului RM nr.51 la 18 iunie, în temeiul art.34-36 Regulamentul Parlamentului RM. Comisia a avut sarcina de a evalua legalitatea procedurilor și deciziilor luate în procesul privatizărilor efectuate cu bunuri publice, a concesiunilor și altor forme de înstrăinare ori transmitere a proprietății statului.

Comisia de anchetă parlamentară N.51 a avut la dispoziție **120 zile** pentru a prezenta un raport detaliat pe marile privatizări și concesiuni desfășurate în perioada anilor 2013-2019, având competența de a decide asupra criteriilor și obiectelor supuse anchetei în perioada stabilită prin hotărârea Parlamentului. În acest scop, Comisia a selectat 4 dosare de rezonanță publică, conformându-le prin votul consensual al deputaților săi. Adicional, Comisia a solicitat Secretariatului Parlamentului selectarea și angajarea unui grup de consultanți externi, care să asiste în procesul de evaluare și analiză a obiectivului anchetat. În temeiul unei proceduri de achiziții publice transparente, Secretariatul Parlamentului a selectat și angajat un consultant independent, stabilindu-le scopul printr-un Caiet de sarcini, anexat la Contractul de consultanță N.202, cod 79111000-5 din 18 septembrie 2019, implementat sub supravegherea Comisiei de anchetă No.51.

Raportul reprezintă opinia comună a deputaților Comisiei de anchetă parlamentară N.51, asupra modului de pregătire și desfășurarea a procesului de privatizare a 5076982 acțiuni ordinare nominative proprietate publică a statului emise de S.A. "Tutun - CTC", ceea ce

constituie 90,806% din numărul total al acțiunilor emise, la concursul comercial din 12.10.2018-12.12.2018 în partea ce ține pregătirea concursului, petrecerea concursului, respectarea cadrului legal și a procedurilor prescrise, perioada postprivatizare, precum și concluzii și recomandări ale autorului.

Pe dosarul privatizării acțiunilor statutului din S.A. "Tutun CTC" Comisia de anchetă constată următoarele;

Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, art. 41 stabilește că *"Prin concurs comercial pot fi privatizate pachete de acțiuni, sau părți sociale care constituie mai mult de 50% din capitalul social al societății comerciale, la care condiția de bază este prețul maxim propus pentru bunul expus la vânzare"*.

Pînă la momentul anunțării concursului de privatizare analizat, au avut loc 8 (opt) expuneri a pachetului de acțiuni al statului în mărime 90,8% din S.A. "Tutun-CTC" la licitații cu strigare pe piața reglementată prin intermediul Bursei de Valori (în perioadele 17.12.2008-19.12.2008, 04.04.2016-08.04.2016, 19.09.2016-23.09.2016, 12.12.2016-16.12.2016, 27.03.2017-31.03.2017, 26.06.2017-30.06.2017, 27.11.2017-01.12.2017, 03.09.2018-07.09.2018), elocvente fiind ultimele 7 (șapte).

Licitația	Publicația în Monitorul Oficial	Criteriul de preț, cnf. HG nr.453/2010	Valoarea pachetului expus, lei
04.04.2016-08.04.2016	04.03.2016, pag. ____	P1	5 076 982 acțiuni x 67,00 lei = 340,2 mln lei
19.09.2016-23.09.2016	19.08.2016, pag. ____	P1	5 076 982 acțiuni x 67,00 lei = 340,2 mln lei
12.12.2016-16.12.2016	11.11.2016, pag. 337	P1	5 076 982 acțiuni x 64,00 lei = 325,0 mln lei
27.03.2017-31.03.2017	24.02.2017, pag. 216	P2	5 076 982 acțiuni x 58,00 lei = 294,5 mln lei
26.06.2017-30.06.2017	26.05.2017, pag. 243	P2	5 076 982 acțiuni x 58,50 lei = 297,0 mln lei
27.11.2017-01.12.2017	27.07.2017, pag. 383	P2	5 076 982 acțiuni x 58,50 lei = 297,0 mln lei
03.09.2018-07.09.2018	27.07.2018, pag. 249	P2=P1*-30%	5 076 982 acțiuni x 46,64 lei = 236,8 mln lei

Notă. * - P1 calculat la situația din 01.01.2018, constituie 66,63 lei/acțiune.

În aceste licitații a avut loc **trecerea de la prețul P1 la prețul P2**, așa cum prevede pct. 4 al Regulamentului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453/2010, condiția de bază fiind expunerea de cel puțin două ori spre vânzare a acțiunilor la prețul P1, fapt care a avut loc pe parcursul anului 2016 la 3 (trei) licitații consecutive.

În aceste condiții, au existat toate premisele pentru a expune pachetului de acțiuni al statului în mărime 90,8% din S.A. "Tutun-CTC" **la prețul P3**.

Pregătirea concursului comercial pentru privatizarea acțiunilor deținute de stat în „Tutun-CTC” SA a avut în cadrul ședinței Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice (procesul - verbal nr. 79 din 05.10.2018).

Comunicatul informativ privind desfășurarea concursului comercial a fost publicat în Monitorul Oficial din 12.10.2018, adică doritorii au avut 60 zile pentru a depune cererile de participare la Concurs. Comunicatul informativ privind desfășurarea concursului comercial corespunde prevederilor p. 17 din Hotărârea Guvernului nr.919/2010.

Prețul inițial de vânzare al unei acțiuni în temeiul Regulamentului cu privire la modul de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.453/2010 se stabilește pe două căi:

- a) prețul mediu ponderat pentru acțiunile emise de S.A. "Tutun CTC" pe piața reglementată (Bursei de Valori a Moldovei), stabilit în conform art.23 alin.(7) din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, pct.3 din Regulamentul prenotat.
- b) prețul determinat în conformitate cu prevederile pct.4-8 din Regulament.

Prețul mediu ponderat pentru valorile mobiliare ale S.A. "Tutun - CTC" nu a fost format și, în aceste condiții, prețul a fost determinat în conformitate cu prevederile pct.4-8 din Regulament. Calculul propriu zis al prețului acțiunilor a fost asigurat de Agenția Proprietății Publice, Direcția evidența patrimoniului public și analize economice – financiare

Concursului comercial pentru privatizarea acțiunilor deținute de stat în „Tutun-CTC” SA a avut în cadrul ședinței Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale (procesul - verbal nr. 81 din 14.12.2018).

Ca metodologie de stabilire a prețului inițial, s-a aplicat metoda activelor, care și a influențat definitiv prețul inițial. Însă, metoda activelor nu este una suficientă și nici exhaustivă, obligatoriu urma să se țină cont și de rentabilitatea activelor (profitul brut) și fluxurile financiare (vânzările), toate în cumul urmînd să asigure un rezultat mai aproape de cel real.

Conform art. 25 din Legea nr. 121/2007 privind administrarea și deetizarea proprietății publice, la privatizare **pot participa în calitate de cumpărători:**

- persoane fizice și juridice din Republica Moldova;
- persoane fizice și juridice străine integral private, apatrizi, în conformitate cu legea;

- asociații ale persoanelor specificate la lit. a) și b).

Cererea de participare la concurs depusă de ofertanți **a întrunit cerințele** prevăzute de p. 21 din Hotărârea Guvernului nr.919/2010.

Concursul. Petrecerea concursului comercial pentru privatizarea acțiunilor deținute de stat în „Tutun-CTC” SA a avut în cadrul ședinței Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale (procesul - verbal nr. 81 din 14.12.2018).

Conform procesului verbal, pentru privatizarea a **5 076 982 acțiuni ale statului din Societatea pe acțiuni "TUTUN-CTC"(90.81%) au fost depuse 3 oferte:**

- ✓ Oferta **Întreprinderii cu Capital Străin "LE BRIDGE CORPORATION LIMITED" SRL**, prețul propus - 166 015 000 (o sută șazece și șase milioane cincisprezece mii) MDL;
- ✓ Oferta **Societății cu Răspundere Limitată "UNITABACCO"**, prețul propus - 165 765 000 (o sută șazece și cinci milioane șapte sute șazece și cinci mii) MDL;
- ✓ Oferta **Societății cu Răspundere Limitată "Concept Invest"**, prețul propus - 165 765 000 (o sută șazece și cinci milioane șapte sute șazece și cinci mii) MDL;

Analiza actelor de constituire ale ofertanților nu a depistat careva restricții la depunerea a asemenea oferte.

La depunerea ofertelor, toți ofertanții au declarat pe propria răspundere că au făcut cunoștință cu bunul expus la privatizare și pe viitor **nu vor înainta reclamații referitor la caracteristicile bunului ofertat.**

După trecerea în revistă și examinarea documentelor și informațiilor incluse în ofertele s-a constatat că, oferta "Concept Invest" SRL nu întrunește condițiile concursului (*lipsește Planul de dezvoltare al S.A. "Tutun-CTC", prevăzut în Caietul de sarcini*), ceea ce implică neadmiterea ofertantului la etapa a II a concursului. În temeiul pct. 26 și 28 din Regulamentul, aprobat prin HG nr. 919/2008 s-a propus calificarea ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL și "Unitabacco" SRL, în calitate de participanți la etapa a II a concursului.

Administratorul ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL a majorat prețul inițial propus până la 166 100 000 lei și a informat Comisia referitor, la intențiile de dezvoltare a S.A. "Tutun-CTC".

Evaluarea ofertelor de către Comisia de privatizare a fost una formală. Comisia de privatizare **nu a intrat în esența Planului de dezvoltare al S.A. "Tutun-CTC", prezentat de participanții la concurs și s-a limitat la afirmațiile administratorului ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL referitor la intențiile de dezvoltare a S.A. "Tutun-CTC" prin**

păstrarea profilului de activitate și a mărcilor comerciale; creșterea nivelului de utilizare a capacităților de producere; creșterea exportului producției proprii; îndeplinirea cerințelor cu caracter social și de securitate a muncii; diversificarea asortimentului produselor fabricate ș.a., *intenții care, la propriu vorbind, au fost copiate din Caietul de sarcini.*

Nici unul din Planurile de dezvoltare prezentate de ofertanți nu prevăd sume și termeni concreți de efectuare a investițiilor.

Mai mult, procesul - verbal nr. 81 din 14.12.2018 denotă că ambele runde ale concursului comercial s-au petrecut în aceeași zi.

Unicul criteriu de selectare s-a redus **la cel mai mare preț** oferit de participantul la concurs.

În temeiul Legii nr. 121-XVI din 4 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice și Regulamentului concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 919/2008, Comisia, cu vot unanim, a decis:

A desemna ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL câștigător al concursului comercial de privatizare a 5 076 982 acțiuni ale statului din Societatea pe acțiuni "TUTUN-CTC" (90.81%), str. Ismail 116, mun. Chișinău la următoarele condiții:

- prețul de vânzare **166 100 000 (o sută șaiszeci și șase milioane o sută mii) MDL**, cu achitarea integrală până la semnarea contractului de vânzare-cumpărare.

Până la semnarea Contractului de vânzare-cumpărare la concursul comercial a acțiunilor statului din „Tutun-CTC” S.A. nr.126 din 11.01.2019, **au fost achitate integral** prețul acțiunilor și impozitul privat (1%), (ordinele de plată nr.59, 60 și 61 din 09.01.2019).

Îndeplinirea de către ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL a obligațiilor asumate conform Contractului de vânzare-cumpărare nr.126 din 11.01.2019, va fi monitorizată pe parcursul a **trei ani**, care expiră la 11.01.2022.

Etapa post-semnare contract: Din informațiile prezentate de Agenția Proprietății Publice și ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL, la situația din 25.09.2019 condițiile contractului de vânzare cumpărare, sunt respectate. In cadrul monitorizării contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului din S.A. "Tutun-CTC", nr. 126 din 11.01.2019, Agenția Proprietății Publice, prin demersul nr. 04-05-2258 **din 14.06.2019** a solicitat cumpărătorului informații privind realizarea obligațiilor asumate. La răspunsul prezentat de I.C.S. "Le Bridge Corporation Limited" SRL, Agenția Proprietății Publice nu a avut careva obiecții.

Conform contractului de vânzare-cumpărare nr. 126 din 11.01.2019, îndeplinirea de către ÎCS "Le Bridge Corporation Limited" SRL a obligațiilor asumate va fi monitorizată de Agenția Proprietății Publice pe parcursul a trei ani.

Condiții specifice care ar fi influențat semnificativ procesul de privatizare a acțiunilor statului din SA "Tutun-CTC" **nu au fost stabilite.**

Astfel, în perioada anilor 2016-2018 modificări esențiale ale cadrului legal nu s-au produs. Modificări a suferit Statutul SA "Tutun-CTC" în partea ce ține de cvorumul la ședințele Consiliului și la luarea deciziilor Consiliului.

Pe tot parcursul concursului părțile implicate au respectat întocmai procedurile legale în vigoare ce țin de termeni, conținut, obligațiuni de plată.

Decizia de privatizare era o **soluție optimă** pentru Guvernul Republicii Moldova. Menținerea pachetului de acțiuni "Tutun-CTC" SA în proprietatea statului ar fi dus iminent la stoparea producerii, iar ulterior la incapacitate de plată.

Din actele prezentate de către "Tutun-CTC" SA se vede că în categoria "Creanțe comerciale la situația din 31.12.2017" apar un șir de companii (distribuitori) care au fost atrase în această manipulare. Astfel, vânzarea a fost efectuată doar documentar, iar rezultatele financiare pentru anii 2017-2018 **au fost denaturate** în sensul "îmbunătățirii" imediat înainte de concurs.

La rîndul lor, companiile nominalizate supra (distribuitorii) prin aceste manipulări au beneficiat și de un șir de beneficii de la "Tutun-CTC" SA sub formă de credite marfare, vacanțe la plata mărfii, dar și TVA în cont. Important, că pe lîngă facilitățile și favorurile menționate, "Tutun-CTC" SA a oferit distribuitorilor și bonusuri și discount-uri (reduceri camuflate), care au fost reflectate în evidența contabilă ca cheltuieli comerciale și de distribuție.

Se creează o impresie clară că situația dată s-a format pe parcursul a mai multor ani, ori la situația din 31.12.2018 "Tutun-CTC" SA pe fondul la vânzări de 88 mln lei, înregistrează creanțe comerciale (marfă neachitată) în sumă de 68 mln.

Din actele prezentate de către "Tutun-CTC" SA se vede că în categoria "Creanțe comerciale la situația din 31.12.2017" apar un șir de companii (distribuitori) care au fost atrase în această manipulare. Astfel, vânzarea a fost efectuată doar documentar, iar rezultatele financiare pentru anii 2017-2018 **au fost denaturate** în sensul "îmbunătățirii" imediat înainte de concurs.

La rîndul lor, companiile nominalizate supra (distribuitorii) prin aceste manipulări au beneficiat și de un șir de beneficii de la "Tutun-CTC" SA

sub formă de credite marfare, vacanțe la plata mărfii, dar și TVA în cont. Important, că pe lângă facilitățile și favorurile menționate, "Tutun-CTC" SA a oferit distribuitorilor și bonusuri și discount-uri (reduceri camuflate), care au fost reflectate în evidența contabilă ca cheltuieli comerciale și de distribuție.

Se creează o impresie clară că situația dată s-a format pe parcursul a mai multor ani, ori la situația din 31.12.2018 "Tutun-CTC" SA pe fondul la vânzări de 88 mln lei, înregistrează creanțe comerciale (marfă neachitată) în sumă de 68 mln.

Pe fondul la degradarea continuă a întreprinderii, în mod special trebuie evidențiate "Cheltuielile administrative, de distribuție, SA, **care au crescut considerabil** în anii 2017-2018 atât în mărimi cantitative, cât și relative.

Printre factorii care au generat situația în cauză sunt:

- a) **controlul slab**, sau în genere lipsa acestuia, din partea statului asupra activității reprezentanților statului în „Tutun-CTC” SA, în Consiliul, organul executiv și comisia de cenzori a „Tutun-CTC” SA, care pe lângă rezultatele proaste demonstrare de întreprinderea administrată, și-au permis achitarea de salarii, indemnizații, recompense;
- b) **administrarea corporativă** desfășurată de stat în persoana APP și a ministerului de ramură a fost una defectuoasă. Astfel:

Adunarea generală a acționarilor s-a petrecut formal luându-se act de situațiile create la întreprindere și menținând în funcții de conducere persoane docile, ultimele fiind interesate doar în beneficiile personale, dar nu și ale statului.

Consiliul societății a fost unul formal care nu s-a implicat efectiv în activitatea societății, elementar nu a supravegheat activitatea organului executiv. Încălcând prevederile p. 31.2 ale Statutului Consiliul Societății nu a pus în discuție cel puțin o dată pe an (niciodată în perioada 2016-2018):

- a) eficacitatea funcționării sale;
- b) eficacitatea funcționării și performanțele Organului executiv;
- c) rezultatele respectării de către Organul executiv a politicii de gestionare a riscurilor (*asemenea politică nu există la întreprindere*),
- d) strategia Societății și riscurile afacerii (*asemenea Strategie nu există la întreprindere*); schimbările semnificative pozitive și negative ce au avut loc.

Examinarea dărilor de seamă trimestriale ale organului executiv, s-a redus la luarea de act de cifrele de bază, în special a profitului net și ca consecință partajarea recompenselor anuale care se cifrau la 3,5% din profitul anual. Suplimentar, membrii consiliului beneficiau de indemnizație lunară de 3 salarii minime pe țară (în condițiile Legii 1432/2000).

Darea de seamă a Consiliului prezentată anual Adunării generale a acționarilor, nu include activitățile Consiliului Societății pe parcursul anului financiar și, respectiv, nici urmările cu caracter semnificativ pentru Societate și acționari, strategia Societății și riscurile afacerii.

Consiliul urma să examineze și să aprobe condițiile de bază a contractelor cu distribuitorii principali, ori 5 din aceștia dețineau peste 90% din cifra de afaceri a întreprinderii. Această sarcină și-a asumat-o organul executiv, depășindu-și competențele.

Comisia de cenzori societății se întrunea o dată în an la adunarea generală a acționarilor. De menționat că comisia de cenzori a indicat organului executiv și consiliului societății la mărimea creanțelor comerciale, însă **reacții nu au urmat**.

Totuși, nici comisia de cenzori nici auditul extern (FlagMAN-D SRL) nu au arătat că rezultatele financiare pentru anii 2017-2018 **au fost denaturate** în sensul "îmbunătățirii".

Ca și consiliul, comisia de cenzori a beneficiat de recompense anuale 0,25% din profitul anual și de indemnizație lunară de 2 salarii minime pe țară (în condițiile Legii 1432/2000).

Organul executiv unipersonal nu a elaborat un plan de afaceri pentru a fi discutat la ședința consiliului / adunării generale a acționarilor. Acesta s-a redus la stabilirea unor obiective care erau în descreștere cu peste 25% de la an la an, în așa fel ca, acestea să poată fi atinse, iar directorul general să încaseze o recompensă 1,5% din profitul net. Mai mult, chiar dacă **obiectivul de profit net nu era atins**, la decizia unanimă a consiliului (proces-verbal nr. 10 din 06.12.2016) recompensa oricum era plătită. Nu este clară funcția, atribuțiile și răspunderea Directorului financiar, atât timp cât la întreprindere activa contabilul-șef.

Nici unul din organele de conducere nu a sesizat statul (APP și ministerul de ramură) despre situația de facto la întreprindere, comunicarea și raportarea reducându-se la copierea cifrelor din rapoartele financiare.

c) **lipsa de investiții** (utilaj, logistica, tehnologii, personal calificat, SA). Investiții esențiale în capacități de producție și modernizări în sumă de 86 milioane MDL, au fost făcute în anii 2004-2007 și circa 18 mln lei în anii 2008-2009.

d) **lipsa unor politici de marketing** pentru menținerea și sporire a vânzărilor. Nu s-au urmărit tendințele pieței, fapt care a făcut producția "Tutun-CTC" SA neatractivă, necompetitivă; pierderea pozițiilor în segmentul său tradițional (țigarete fără filtru); lipsa unui sistem propriu de distribuție după modelul producătorilor internaționali;

e) **concurența sporită din partea producătorilor internaționali**, care dispun de avantaje net superioare, fiind avantajăți pe alocuri de statul nostru;

f) **majorarea anuală a accizelor**, introducerea accizelor la țigarete. În perioada 2014-2019 accizele au fost majorate cu peste 440% la țigarele cu filtru și cu peste 1000% la țigările fără filtru, inclusiv pentru produsele autohtone. Dacă în a. 2009 cota accizei în prețul cu amănuntul a constituit cca 8% pentru țigări ieftine și cca 4% pentru țigări mai scumpe, în anul 2018 a ajuns cca 54% pentru țigări cu filtru și 41% pentru țigări fără filtru (cu muștiuc) (*vezi anexa*).

În anul 2016 a fost introdusă valoarea minimă a accizelor pentru țigarele cu filtru, ce presupune că indiferent de mărimea accizelor calculate conform componentelor variabile, valoarea achitată nu poate fi mai mică decât o sumă exactă (*exemplu: în anul 2019 accizele minime sunt de 610 lei pentru 1000 de țigarete sau 12,2 lei pentru un pachet de țigarete*);

g) implicarea statului în **stabilirea prețului minim de realizare** a țigaretelor, inclusiv pentru producția locală, care a exclus unicul avantaj al „Tutun-CTC” SA față de producătorii străini.

Gradul de implementare. Conform informației prezentate de cumpărător, a fost îndeplinit un volum de activități legat de executarea inițială a obligațiilor, asumate prin Contractul nr.126 din 11.01.2019, cum ar fi:

a) ***Stingerea datoriilor existente la momentul încheierii Contractului de vânzare-cumpărare la concursul comercial a acțiunilor statului din „Tutun-CTC” S.A. nr.126 din 11.01.2019:*** au fost stinse în termen, în conformitate cu condițiile concursului de privatizare din 12.12.2019 (Anexa copiile ordinelor de plată nr.59, 60 și 61 din 09.01.2019).

b) ***Aplicarea legislației cu privire protecția mediului înconjurător:*** întreprinderea dispune de Autorizațiile pentru folosința specială a apei și Autorizația pentru emisia poluanților în atmosferă de la sursele fixe de poluare.

c) ***Mentținerea numărului de locuri a personalului calificat.*** Numărul mediu scriptic al personalului pentru a.2018 a constituit 188. Reduceri masive nu s-au constatat.

d) După privatizarea întreprinderii au fost demarate o serie de ***măsuri investiționale pentru modernizarea procesului de producție și creșterea utilizării capacităților de producție, realizarea cărora ar permite în rezultat, și asigurarea creșterii indicilor de rentabilitate a activelor, creșterii volumului vânzărilor și a exportului***

producției proprii, diversificării asortimentului produselor fabricate.

Măsurile respective au fost întreprinse pentru a fi respectate condițiile contractuale și angajamentele post privatizare prevăzute în contractul semnat cu autoritățile statului.

Evaluarea rezultatului privatizării.

Avantajul, sau dezavantajul interesului public. Privatizarea „*Tutun-CTC*” S.A. aduce statului doar avantaje care pe lângă încasările la buget a circa 168 mln lei, mai presupun menținerea întreprinderii în stare solvabilă, cu păstrarea locurilor de muncă, atragerea de investiții în țară.

Avantajul, sau dezavantajul intereselor private. Cumpărătorul a obținut în proprietate active impunătoare, dar va trebui să depună eforturi (investiții) pentru a le asimila.

Confruntarea rezultatelor. În linii generale tranzacția analizată, este una oportună și ar trebui să devină una reciproc avantajoasă.

Definirea gradului de responsabilitate:

1. **Persoanele responsabile** de rezultatul obținut de stat, sunt membrii Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice precum și reprezentanții statului în „*Tutun-CTC*” S.A. și în Consiliul, organul executiv și comisia de cenzori „*Tutun-CTC*” S.A.;
2. **Stabilirea existenței prejudiciului suportat de stat nu este posibilă** ori tolerarea situației precare la întreprindere și luarea formală de cunoștință cu rapoartele anuale, presupune în sine acceptarea tacită a prejudiciului cauzat prin deprecierea activului important al statului.

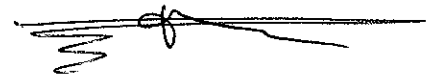
În concluzie Comisia de anchetă constată că rezilierea contractului de vânzare-cumpărare a acțiunilor statului în SA „*Tutun - CTC*” la concurs comercial din 11 ianuarie 2019 din inițiativa Statului, **nu este necesară.**

În acest context Comisia de anchetă va propune Guvernului să intervină cu modificările de rigoare a legislației în vigoare privind:

- a) schimbarea modalității de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării;
- b) stabilirea unui control mai riguros și a unui sistem eficient de raportare pentru reprezentanții statului;
- c) stabilirea unor criterii mai clare pentru trecerea obiectelor supuse privatizării din lista ”cu strigare la Bursa de Valori” în lista ”concurs comercial”, ori ”concurs investițional”;

- d) schimbarea modalității de stabilire a prețului inițial de vânzare a acțiunilor proprietate publică supuse privatizării, prin excluderea la maxim a "factorului uman";
- e) schimbarea modalității de stabilire a componenței nominale a Comisiei pentru desfășurarea concursurilor comerciale și investiționale de privatizare a proprietății publice, prin atragerea reprezentanților din mediul evaluatorilor independenți și a societăților de investiții licențiate.

Comisia de anchetă va propune sesizarea organelor de drept în privința funcționarilor publici implicați, care au reprezentat statul în administrarea SA „Tutun - CTC” și prin acțiune, ori inacțiune au admis rezultate proaste (care au dus la deprecierea valorii întreprinderii), cu achitarea remunerărilor neîntemeiate, pe fondul unor **cheltuieli exagerate**. Urmează, a fi dată a o apreciere a eficienței interacțiunii cu distribuitorii care au obținut de la SA „Tutun - CTC” avantaje și beneficii vădite.

Igor MUNTEANU
Președintele Comisiei de anchetă